

Handläggare
Katarina Fehler
Göran Carlén

Datum
2016-05-03

Diarienummer
KSN-2014-1327

Kommunstyrelsen

Förslag till översiktsplan för Uppsala kommun, utställningsversion

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- att** godkänna Förslag till översiktsplan för Uppsala kommun, utställningshandling enligt **bilaga**,
- att** Förslag till översiktsplan för Uppsala kommun med Samlad konsekvensbeskrivning och Samrådsredogörelse ställs ut för granskning enligt **bilaga**,
- att** ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inleda arbete med en fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna inklusive en fördjupningsstudie av förutsättningarna för lätt, spårburen kollektivtrafik i stråket Bergsbrunna - Ultuna - Gottsunda, enligt föredragningen,
- att** ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att initiera programarbete för Flogsta och Stabby, enligt föredragningen
- att** ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att utifrån föreslagen översiktsplan vidareutveckla grönstrukturplaneringen och ta fram underlag för att stärka och utveckla ekosystemtjänster i mark- och bebyggelseutveckling,
- att** ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inleda arbetet med en trafikstrategi för Uppsala kommun enligt föredragningen, samt
- att** beträffande de fyra sistnämnda att-satserna ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till tidsplan och direktiv i samband med verksamhetsplaneringen för 2017

Ärendet

Kommunstyrelsen gav i maj 2013 (§ 76) förvaltningen i uppdrag att revidera översiktsplanen för Uppsala kommun. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2014 (§ 135) att aktualitetsförklara gällande översiktsplan. Aktualitetsförklaringen ger även anvisningar för revideringen av översiktsplanen. Kommunstyrelsen fattade i augusti 2015 beslut om samråd, som ägde rum under hösten 2015. Därefter har samrådsförslaget fördjupats och kompletterats till föreliggande utställningsförslag. Utställningshandlingarna (**bilaga**) består av fyra delar: ”del A Huvudhandling”, ”del B Ställningstaganden till riksintressen och vissa andra intressen av nationell betydelse”, ”del C Samlad konsekvensbeskrivning” samt ”Samrådsredogörelse”.

Föredragning

Översiktsplanen är kommunens samlade strategi för hur mark- och vattenområden och den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I förslaget redovisas de utgångspunkter, prioriteringar, principer, steg och inriktningar som ska visa vägen för beslut om dagens och framtidens Uppsala. Planförslaget har arbetats fram utifrån inkomna synpunkter från webbdialog och samråd, ytterligare utredningar och med stöd av en brett sammansatt tjänstemannagrupp samt kontinuerliga avstämningar i kommunstyrelsens planeringsutskott.

I uppdraget ingår att pröva en högre befolkningstillväxt och en längre tidshorisont (2050). Det förutsätter redan i närtid ett ökat bostadsbyggande, näringslivstillväxt och fler arbetstillfällen särskilt inom kunskapsintensiva yrken, ökad kapacitet på Ostkustbanan, förbättrad tillgänglighet och högre kapacitet i transportsystemet, särskilt i kollektivtrafiken, samt insatser för att förstärka naturens ekosystemtjänster bland annat i syfte att minska klimatpåverkan och effekten av klimatförändringar.

De större förändringarna som gjorts i planförslaget sedan samrådet är att de två strukturbilderna enkärning respektive flerkärning har lagts samman till en sammanvägd strukturbild och att tidshorisonten skjutits till bortom 2050. Det innebär att ytterligare en stadsnod med stationsläge föreslås, vid Börjetull, liksom stationsläge längre västerut längs en ny Enköpingsbana. Ett stadsstråk har tillkommit för att koppla samman Börjetull och stadsnoden i Gottsunda-Ultuna med kapacitetsstark kollektivtrafik. För innerstaden har planen kompletterats med en plankarta som bygger på förslaget till innerstadsstrategi (KSN 2014-0505). Förutsättningarna för bygglov på landsbygden har förtydligats, tillsammans med en beskrivning av vad som prövas vid ansökningar om förhandsbesked och bygglov. Innebörden är kortfattat att ny bostadsbebyggelse bör tillkomma som enstaka friliggande småhus. När det gäller grön- och blåstruktur har samordning skett med innerstadsstrategin, programarbetet för Ulleråker (PLA 2012-020250) och pågående arbete med fördjupning av översiktsplanen i Södra staden (KSN 2012-0452).

Som en del av planarbetet har en hållbarhetsbedömning genomförts, dokumenterad i bifogad konsekvensbeskrivning (**bilaga**). En slutsats från bedömningen är att efterföljande planering tydligt behöver utgå från och fördjupa översiktsplanens inriktningar och avvägningar med stöd av bland annat ekonomiska analyser och sociala konsekvensanalyser. Kraftfulla

styrmedel och andra åtgärder behöver komplettera planeringen för att målen för transportsystemet och minskad klimatpåverkan ska kunna nås.

Förvaltningen föreslår att det bilagda förslaget till översiktsplan för Uppsala kommun, efter layout, ställs ut från slutet av maj till och med augusti. En antagandehandling kan därmed vara klar i slutet på 2016 för beslut i kommunfullmäktige. Förslag till kommunfullmäktiges ställningstagande framgår av avsnitt 1.4 i huvudhandlingen. Konsekvensbeskrivningen och samrådsredogörelsen utgör underlag för beslut.

Planförslaget innebär fortsatt fokus på en ny tågstation i Bergsbrunna med omgivande stadsutveckling och en kollektivtrafikförbindelse som länkar ihop de sydöstra stadsdelarna med den nya stationen så att resecentrum kan avlastas. Det är angeläget att närmare klara ut strukturen för de sydöstra stadsdelarna i en fördjupad översiktsplan. Det ger också en tydlig signal till staten om allvaret i kommunens intentioner, som kräver kapacitetshöjande investeringar i ostkustbanan, en ny koppling till E4:an samt statlig medfinansiering i kollektivtrafiksystemen i staden. Flera riksintressen berörs av den föreslagna utvecklingen. Arbetet med den fördjupade översiktsplanen ska inkludera en studie som klargör förutsättningarna för att trafikera Bergsbrunna - Ultuna - Gottsunda med lätt, spårburen kollektivtrafik, av typen spårtaxi, light rail eller liknande. Studien ska fördjupat belysa möjligheten att genomföra förbindelsen på ett sätt som stödjer översiktsplanens stadsutvecklingsinriktning, håller nere intrången i Årike Fyris samt bidrar till en god transportekonomi. Finansieringsaspekter ska belysas. Studien behöver göras i samverkan med kollektivtrafikmyndigheten UL.

Under planarbetet har det framkommit att vi behöver få fram fler stora stadsutvecklingsområden under det närmaste decenniet. Det har också blivit uppenbart att vi av kommunalekonomiska skäl behöver använda kommunalt ägd mark i ökande grad för att klara finansieringen av infrastruktur för den starka befolkningstillväxten. I stadens nordvästra delar finns särskild potential för en hållbar stadsutveckling i ett stadsnära läge med goda möjligheter till hållbara mobilitetsmönster och närrecreation, men också infrastrukturella begränsningar, som behöver utredas i ett sammanhang. VA-försörjningen är en sådan fråga, trafikstrukturen en annan. I Flogsta finns flera initiativ från fastighetsägare om nya bostadstillskott i samband med större renoveringar. Planförslagets intentioner om en stadsnod och ett Uppsala Norra vid Börjetull, och en framtida snabb kollektivtrafikkoppling därifrån via Flogsta mot Gottsunda-Ultuna, reser också frågan om Stabbygderna kan utvecklas i riktning mot mer ny hållbar stadsbebyggelse och rörligt friluftsliv istället för golf. Ett programarbete som innefattar både Stabbygderna och Flogsta samt delar av Ekebydalen klarar ut både de överordnade trafikfrågorna, den tekniska försörjningen och bebyggelse- och grönstrukturen.

Stadens starka utveckling innebär stora utmaningar. Samtidigt som staden växer behöver viktiga ekologiska landskapssamband säkras och ekosystemtjänster stärkas och utvecklas. De bidrar bland annat till att skapa goda utemiljöer, minska klimatpåverkan och mildra effekter av klimatpåverkan. En växande stadsbefolkning behöver tillgång till parker, närnatur, friluftsområden och vattenmiljöer av hög kvalitet. Närnatur är särskilt viktigt för barn och för verksamheterna i skolor och förskolor. Tillgångsriktlinjer på närnatur för den typen av

verksamheter kan därför övervägas. Förslaget till översiktsplan visar den övergripande grön- och blåstrukturen. Genom en vidareutveckling av kommunens grönstrukturplanering sammanfattas kunskapsunderlag som kan användas för att ta fram övergripande strategier för att stärka och utveckla ekosystemtjänster i mark och bebyggelseutveckling.

I planförslaget tydliggörs också de utmaningar kommunen står inför när det gäller transporter. En högre täthet och större befolkning innebär att fler människor och fordon behöver samsas i stadens transportsystem. För att kommunen effektivt och proaktivt ska kunna utveckla transportsystemet och hur det används, behövs ett samlat och sektorsövergripande synsätt. Med den övergripande strukturen enligt översiktsplaneförslaget som grund bör kommunen nu gå vidare och formulera strategier för transportsystemet och hur de nationella och kommunala målen kan nås.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med översiktplanen genomförs inom den ekonomiska ramen. Planens ekonomiska konsekvenser redovisas i den samlade konsekvensbeskrivningen (**bilaga**). Utgångspunkten för planarbetet har varit att skapa beredskap inom spannet 280 000-340 000 invånare och 125 000-160 000 arbetstillfällen till 2050. Givet detta spann ger planförslaget strukturella förutsättningar för en utveckling med högt kapacitetsutnyttjande och successiva investeringar i byggd miljö och transportinfrastruktur som kan anpassas efter finansieringsförutsättningarna. Framskrivningar av kommunalekonomin till 2050 indikerar att den kommer att vara särskilt ansträngd under perioden fram till 2030, på grund av demografiska förhållanden med bland annat stor andel äldre. Planförslagets redovisning av tänkbara utvecklingssteg har tagit fasta på det. Innehållet och ekonomin i dessa utvecklingssteg behöver successivt konkretiseras och värderas inom ramen för den samordnade planeringsprocessen och rullande översiktsplaneringen.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör